

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 30. септембра 1881.

Бр. 27.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Два гласа из Пеште, (и то једног дана.)

Два нам гласа из једнога врела
Данас пошта (из Пеште) донела.

Један гласак милостиво јавља,
Да се сазив сабора нам справља.

Други јавља пештанско решење,
Ком је предмет мртваца спалење, —

Да се трулеж пречисти кроз жаре
И лешине да ваздух не кваре.

Оба гласа, — ко два брата прва —
Беспристрасност моја одобрава.

Оба гласа мила су нам свима,
Тако штогод Србин радо прима.

На сабору — видећете само —
Како ми то и извести знамо.

Бираћемо, пред очима вашим,
Што се слаже са животом нашим;

А лешину, са трулим јој стањем,
Згорећемо општим презирањем.

* * *

Ето ви'те како је то красно, —
Нит' је коме шкодно ни опасно,

Кад ви мудро намигнете мигом,
Куд ми знамо да нам ваља стигом:

Сваког пустит' на животне стазе,
— А сагорет' лешинске заразе.

Од лешина, од трулежа сама,
Нема среће ни нама, ни — вама.

А. Х.

Шетња по Новом Саду. LXXXIX.

И то ми је берба! Ветрина дува, као да су сви немачки буршови ветар из своје главе попуштали по свету; киша пада, као да све хрватске појете са Парнаса кабловима своје песме на овај грешни свет просипају, а небо је тако црно, као да је когод замочи четку у савест неких калуђера, те небо офарбао; по земљи је тако блато, као да је ко целу земљу земуносим „Вохнблатом“ и панчевачком „Поштом“ калдрмисао.

Тако да ко је рад да се у винограду с браћом провесели најбоље ће радити, ако остане код куће у топлој соби. А да је што наличније на бербу, може најмити десет-дванаест лепих берачица, пак да му певају најновије песме народне. У Срему има сад много народних песама, већином о избору. Тако смо неколико забележили, као:

Фалио се наш поп Кука,
Да му ј' Васа десна рука.

*

Ја и моја лена дика
Ми смо из сред Ердевика,
Опа цупа ноге танке
Владине сте сада странке.

*

Ко би сада момак био
„Указ“ Јоцин не би штио,
Де је „Указ“ — ао небо! —
У берби би **нужно** треб'о!

*

Ала гајдаш лепо свира,
Кад Ердевик Јоцу бира,
Свирај свирче весело,
Макар после пресело!

*

Ја сам браћо цура млада,
На срцу ми лежи влада,
Ко ће да га љубим док
Мора бити владин човек.

*

Кадгод дођем ја у бербу,
Киселу би јео чербу,
Осим тога вина лепа
Поред овчијег њебеп.

*

Кад адвокат орган бира
„Сремски Хрват“ абонира.

*

Ала имам дику вешта
Све једно му: Загреб — Пешта,
Латиницом увек пише,
За нотарством уздише.

*

Мало и ја, мало и ти,
Па ће барон избран бити.

*

Ала имам ја ироша дику,
Та нема га ни у Ердевику;
У ирошком с' показује виду.
Као да је поп Аћим у Шиду.

Васа, барон, поп Аћим и т. д. јунаци су тих народних песама, а има их још много више, само их је ветар на све стране разнео и заглибио их је блато — т. ј. песме, не оне јунаке. Једна безазлена берачица питала ме је ономад, је ли то онај исти Васа, што је 15. новембра г. 1869. говорио на „Беседа“ у Новом Саду „о женском родољубљу“ и да ли је и то женско родољубље, што он сад тера? Је ли то онај исти Васа, што у том истом предавању наводи, како су жене и девојке картагинске секле косу с главе и њом плелс ужета, да се избаве „и не падну Римљанима у шаке“, и да ли се и он сада чува, да како год не падне и он и гимназија карловачка „Римљанима у шаке?“ Ја јој наравно нисам умео на то ништа одговорити, јер од куда ћу ја памтити, шта је ко пре 12 година говорио!? Упутио сам је само, да чита 139. број „Заставе“ од год. 1869., на што ме та несташна девојчица запита, да ли је „Застава“ и онда ћирилицом штампана, јер, вели, „онда ја не умем то читати, јер код нас су комуналне школе.“ Ајд' ћути па бери то грожђе, рекох јој ја напоследку, јер сам се бојао, да ме и за поп Аћимове виловачке „швимхозне“ штогод не запита, а ту бих ја морао поцрвенити и не бих знао шта да јој одговорим, а да се не огрешим или о истину, или пак о морал.

Но једва чекам да прођу те бербе, ваљда ће се онда увременити, јер ова непрестана киша, ветар и разговор о сремским изборима — већ су ми догрдили.

Него како наступа јесење рђаво време, најбоље је седети у врућој соби, па штагод лепо читати. Ко воле да чита „порезне књижице“, нека му је добар апетит, али ми држимо, да је по опстанак како

појединих породица, тако и читавога народа много пробивачније, да мало и велико што приљежније чита и штудира „Стармалога“, којем баш сада излази трећа, а настаје четврта четврт, која стаје само 1 фор. а вр., коју ваља што пре послати администрацији у Нови Сад, док се лист није разграбио, па ко дође доцкан, нека не криви после мене.

Аб.

Како је постао овај свет.

Популарна беседа.

Неки мој пријатељ, млад попа, говорећи народу о томе, како је овај свет створен, хтео је, да што простије и разговетније приповеда, како би га људи боље разумели и поуком се његовом користили.

С тога је овако беседио скупљеном народу:

„Испочетка су биле загребачке партаје (т. ј. хаос), и из њих је бог све створио. Он је рекао: нека буде тесто, из којег новосадски пекари лебац месе (т. ј. тврда земља) и нека се направе лирске песме најновијих појета (т. ј. вода); за тим је песнике од леба оделио (т. ј. тврду земљу од воде) и створио државне дугове (т. ј. брегове) и богаташка срца (т. ј. камење); па онда је творац узео један чланак „Недељног листа“ (т. ј. блато) и дао му облик човека; за тим је урадио оно, што се на жабаљском вашару ради (т. ј. искинуо је човеку ребро) и створио варошког добшара (т. ј. жену); њих двоје су живели у рају као магистратски чиновници (т. ј. нису ништа радили); но како су учинили једну калуђерску погрешку (т. ј. окусили су од забрањеног плода), то их бог истера из раја и забрани им бити комунисте (т. ј. да се о туђем трошку хране); њихов старији син Кајин постане мађарски аристократа (т. ј. убије у двобоју свога брата). Доцније је бог пустио на овај свет силно вино новосадских бирташа (т. ј. воду) и сав је свет запао у „вексле“ (т. ј. подавио се), осим оца Ноја, који је измислио узрок многе породичне пропасти (т. ј. вино). Овај се дао после на оснивање народа и постао је праотац свију данашњих порезних глава и да нас он није основао, не би данас било људи, који би плаћали порцију и издржавали толику господу о својем зноју. И шта и шта не би било данас на овоме свету, да није отац Ноје наново основао народе. Не би н. пр. било загребачких сабора и сремских адвоката, мађарских дефрауданата, и француске моде, не би било „Недељног листа“ и цариградског „Хакиката“, турско-бечеј ке конференције и не би било Цигана на вашару; а не би било, благочестиви Хришћани, ни мене ни вас, па ко би онда сад после службе ишао код Тиме бирташа на ракију?“

*

*

*

Народ је мога младог пришу пажљиво слушао и разумео, но наравна ствар: најбоље се запамти оно, што се на последку чуло, дакле најбоље су запамтили оно о Тими бирташу и о његовој ракији, као што се после литургије видело.

Аб.

Мало шале са вршачком полицијом.

Од омладинске скупштине овамо има вршачка полиција више посла но икада. Јер осим других важних послова, мора варошки капетан свако рекомандовано писмо, што долази из Србије на Л. Нанчића у присуству овога и поштанског чиновника својеручно отворити, не би ли се ваљада тако ушло у траг каквој завери, која на то иде, да Банат, Бачку и Срем даде Игњатијеву или београдском митрополиту, па можда и Панти Срећковићу. Врагови Србијанци мора да су за то дознали из дописа из Вршца у „Застави“, јер пре неки дан опет дође на Нанчића рекомандовано писмо, које се по министарској наредби опет морало отворити у полицији. Капетан свечано отвори писмо, извуче један штампан табак на „Флиспапиру“, из ког извади једно писамце и баци на исто жељан поглед. Но није добро ви бацио „взор“ на оно два три писана реда, а он са највећом индигнацијом отури од себе писамце, а поштанском чиновнику нареди, да задржи онај штампан табак. Ја сам случајно до тог писамца дошао и ево га ради увесељења ваших читалаца од речи до речи саопштавам. Исто гласи: „Сваки је онај највећи м..... и к. л. који, осим адресата, отвори ово писмо.“ Овоме даљи коментар није нужан.

Тог истог дана добио је споменути Нанчић од једног свог пријатеља с ове стране Дунава и Саве овако писмо: „Драги брате! Ево се и по трећи пут озлојеђен лаћам но, но, не бој се, полицијо, не мача, већ пера, да те питам, шта је с тобом, те не долазиш? Можда ће и ово писмо она иста судбина постићи, као што је и она два претходна. Но што му драго: стигло оно у рај, т. ј. у твоје руке, или у пакао, т. ј. у руке нечастивих (мал' што не рехох полицијских) мени је — што каже Вранцуз — шецко једно! Ал сад је време да пређем — не у Србију, већ на ствар. Ergo: ми те са запетим — не бој се, полицијо, не пушкама, већ нестрпљењем очекујемо, и само чекамо на твој миг, па да сложено журнемо — не на Маџаре, већ на станицу, да те дочекамо. Овде је све готово, само се жељно твој долазак очекује. Жртве, што ће за времена твог бављења овде главом платити, означене су већ, (не féljen karitánu угам, та то неће бити министарске главе, него ћурке, гуске, патке и т. д. које ће се пећи или кувати) а такођер је и батерија спремна — разуме се, не тошова, већ батерија флаша са вином и пивом, што ћемо уз пријаву славној полицији и са њеним височајшим допуштењем попити у Тисино здравље.

Из свега овог увидећеш, да је нужно, да што пре амо дођеш.

У Хотентотској дне поштанског штемпла (ти сигурно и не знаш, да у Хотентотској има поште).

Твој
Грба Пуљевић.

Брак је школа.

У сватови оштре Персе
У сватови тупог Које
Вино с' точи, банда свира,
Једном речи весело је.

Под ногама чилих свата
Хоће патос да се сруши,
Ту су игре свакојаке:
Коло, валцер, и кетуши.

Свако игра све се пуши,
Свако игра, све се зноји,
Свако игра и заплеће,
Само Која залуд стоји.

Питах неву: зашт' и Која
У коло нам не похити?
„Маните га, — незна играт, —
Ал ја ћу га научити.“

То је Перса лане рекла,
Ал што рече не порече, —
Сад већ Која красно игра,
Па и онда — кад му с' неће.

У В. К.

Пустосват.

Из полупрошлости.

Стари г. Берић био је народни школа надзиратељ, па је као такви, једнога дана дежио се под Барадином на такозваном кантару да погоди таљиге до Карловаца да га однесу.

Таљигаша било је и сувише па зато нудише се сви и опколеше човека да се једва могао на ногу држати, — онај оће за цванцик, онај за петнаест грошића, један опет за ценер, али јошт олбу вина и тако даље.

Г. Берић уочи једнога што оће ђепаком на петнаест грошића, и тога позове да га вози — али не за петнаест грошића него да ће му платити три цванцика до Карловаца али под тим условом, да ако му име запамти до Карловаца ако не, онда неће му ништа платити шта више има ће право да га и ћуши.

Сремац на то се извали мрко погледавши га и запита га: па какво је то име.

Г. Б. каже му име. Еугенијус Артаксерксес — спремац ману главом па му рече: седај.

Сремац је добра таљигаша имао те је зврјао — али по глави шетало му се једнако ксерксес — перзес, жертес, и то тако да је већ име заборавио те зато принуђен окрене се господину и замоли га да му јошт једаред име каже; господин пристане те му опет понови име.

Сремац опет тераше — и читаше име као оченаш, али би залуду, када је до чесме ајдук Вељка и тако рећи под Карловце дошао — опет име заборави па зато стане са таљигама, па пита га господине што је стао. Срдито му одговори, шта ме питаш. Силази доле с таљига па ћуши — и ко ти је име наденуо! —

Л. Кнежевић.

У Ш Т И П Ц И.

‡ Даклем сабор ћемо добити тамо на зиму. Само да избори не падну баш на туцин дан.

= Ми нотирамо све, шта се у јавном животу догађа, ал' за то ће опет пре сремски адвокати постати јавни нотари него ми, сурадници „Стармалог.“

§. „Застава“ пише „Гарфилд“, „Нови Век“ каже „Герфилд“, „Стармали“ цвса „Гирфилд“; — сад само чекамо, да когд напише „Горфилд“, па онда „Гурфилд“, па ћемо се онда тек дивити савршености енглеског правописа и језика!

○ Београдске се новине туже, како садање министарство отпушта из службе и саме указне чиновнике; е па то им и само име каже, да су они чиновници у казни.

≡ Герман иште да му влада мађарска одобри 50.000 фор., да подели зајмове сиротињи, што је страдала од мишева. Како се он то баш пред изборе сетио! Требао је какву згоднију мишоловку измислити!

△ „Сарајевски лист“ прештампава из „Недељног листа“ баш оне чланке, што су наперени против Србије. Јест, Бошњацима треба Србију омравити, а омити не знам кога!

† На хрватском сабору говорио је посланик Шрам за адрески нацрт већине. Шрам га било!

+ У „Застави“ бр. 149. стоји, да ће и крајина још ове саборске сезоне бити на хрватском сабору заступљена, а то ће — вели се онде, — бити у фебруару 832. (Молимо, по каквом је то „љето-численију“?)

× Даклем у Београду се два досадања листа претапају у један трећи. Тако би се могао (небуд' срањено) и новосадски „Ujvidék“ са „Недељним листом“ сложити у трећи лист, који би се могао назвати: „Ujvidéki лист.“ Уреднички персонал би могао остати исти.

* Како се овим бројем навршује трећа четврт „Стармаломе“, то издаје уредништво један „Указ“, којим се допушта свуда и свакоме, да сме „Стармалога“ и од сада држати, макар што се овај ћирилицом пише. (На четврт године 1 фор).
Аб.

П у с л и ц е.

Генерал Еренрот, што је овако фино удавио бугарски устав, добиће сада велико звање у Финској. (За fine заслуге fine и награда).

На новим петицама нема онога белог оквира наоколо, где би се могло забележити шта то значи „Zehn fl. и „Öt forint“. Даклем при штампању тих петица ипак се мало помишљало и на Словене.

„Пешт. Лојд“ не би ништа знао о сазивању српскога сабора, да му нису то телеграфирани из — Н. Сада. (Он ће опет ваљда нама телеграфски јавити из Пеште, ко је изабран за патријара, на место Анђелића).

Лебарска улица (у Н. Саду) пренешена је тамо негде око јерменске цркве. То је за то, да би синови наши с већом пасијом ишли трбухом за лебом — у мађарску гимназију.

Даклем сад се већ озбиљно ради да се београдски митрополит стави у пензију. Од када то говоре и говоре бечке и пештанске новине, и једва да их послушаше.

„Радник“ вели, да „они, који раде у духу национализма, раде против своје народности, а да они који раде против национализма раде баш на одржању народности“. — А били се то могло и овако узети, да они који раде за социјализам (и то не пазећи ни времена ни мере) раде баш против социјализма? — Шитам само, — а не тражим одговора.

Опасно је играти се сољу.

Политика нашострана
Кол'ко је ваљана,
Ипак према Србији
Зна да је неслана.

За то моли мало соли
У монопол-торбу,
Да зачини, да осоли
Пријатељску чорбу.

Већи иште, мањи даје,
— А већи признаје:
„Чедо моје, чедице,
Љубим те у лице!“

То је лепо кад сусед
Свог суседа хвали;
„Чедо моје, чедице!“
Вели и „Стармали“.

„Од те соли, боже прости,
Може биг' малера, —
Кад ожедни још већма
Интересна сфера.“

Со не може излечит'
Жеђоморну бољу.
Чедо моје, чедице,
Не играј се сољу!“

Ћира. Сад видим и ја да је со прави зачин.

Спира По чему видиш?

Ћира. Јер је г. Мијатовић сољу зачинио своје финансијске операције.

Ћира. Па шта си нашао у новинама ново из Босне? Ја би сам тако волео оданде што лепо

ново чути.

Спира. (Чита) Распис награда —

Ћира Аха, браво! то већ мало мирише на цивилизацију.

Спира. Распис награда на главу Стојана Ковачевића, на главу Ђ. Јакшића, на главу дона Му сића, на главу —

Ћира. Брррр!!! — То је баш „бела џива, црно семе“ — само не знам да-ли је „мудра глава, која сеје.“

Ћира. Даклем поп Болић из Слатине тако је гласао, да се после од стида сакрио за лицу. Шта велиш на то?

Спира. Не велим ништа, — него само рачунам у себи, колико би липа требало за они 19 турско-бечејски делија.

Чупави чланци.

IV.

Меленци. — Русанда. — Шугава савест. — Корнел. — Грешем. — Осигуравање живота (и то већином српских). — Агенат (и то не тајни, него јавни, — тако му и у пасошу стоји). — Јесен, берба, — паприка, — жупан, — буника, — солга, — мозгокрушеније, — донкиховетрењачоритерство итд.

Зар то све нису тако дивно сплетене речи и појмови из којих на (добро нађубреном) земљишту и не може изникнути ништа ситније од 96 сати истражна затвора. Па сада прорачунајте само, браћо моја, за тих 96 сати колико пута може „мункачки“ гост отпевати ону стару песму: *Extra Hungariam non est vita* — зидови ће без сумње бити тако искрени да му одјекну припев, *si est vita non est ita*.

Но ја не знам за што су код нас нека ситнија господа таки пишм-ни на руске рубље; — то за цело није по вишем и мудријем налогу, јер Корнел, баш кад би имао 96 цепова (све пуни рубаља), тиме се не би подмирио ни деведесетшести део нашег дефицита. А што ће се међу страним светом прогласити наше „мункачко“ гостољубље, тиме не верујем, да ће се постигнути што друго, него да ћемо и без кинескога зида бити кинеске среће.

За то је мени жао, што није још жив покојни покајник Рожа Шандор, — а да је жив, (као што је у потоње време почео правити лепу каријеру) можда би данас он био комесар сигурности у Бана-ту, — и њему за цело не би требало истражни 96

сати, он би за 96 секунда провизитирао и констатирао, да у цепу странца путника нема ништа рубљевице; рекао би му: *eregy isten hirivel!* — и не би се бламирао.

Нека ми опрости Рожа Шандор, ако му се сад штуца у гробу; моја намера није била да њега узнемирим. Више ми је до тога стало, како ће се жупан Торонталски исхертелендеисати, изгладити, чатлаисати, — да га не би ниша Пештанска власт збацила и метнула на његово место каквог још хертеленднијег жупана.

Ја му дакле саветујем нека се брани овако, (а то је потпуно логично):

„Ја кад сам затворио Корнела и његовог сапутника и њивог кочијаша овако сам комбинирао: или ћу код њих наћи рубаља, или — нећу. Ако нађем коју рубљу, онда су за цело агенти руске владе, — а ако не нађем код њи ништа — онда су ни хилисте. Било једно, било друго, свакако заслужују да их мало прокињим. Држим дакле, да ће ме моја добра намера извинити, што сам направио ово мало скандала.

С којим остајем одсад и увек на услузи, ногом гребући **Хер нди* *)**

Добар савет вреди увек новаца. За то и овај чупави чланак нека прими дотичан господин за готов новац — па нека га утеши за ненађене рубље.

(А што су при визитацији куће г. Борјановића заборавили затворити врата, то опет мене теши са губитка пок. Рожа Шандора, — јер за цело ни он не би боље урадио.)

*) Она четир средња писмена из његовог имена ја сам био тако слободан, пак сам изоставио и изпунктирао, да не би изгледало као каква увреда. „Стармали“ у таким стварима не може доста обзирив бити.

Слагач.

Досетке, наивности и др. из дечијег света. (Продужење.)

Дође винцилир и донесе господару В. немио глас, да је ноћас јак мраз био, и да му је виноград прозебо.

Мали Ђока, син В-ев, није опазио како му се отац на тај глас снаждио, — њему се учинило да је то нешто добро, па поче весео да пева: То је добро, то је лепо!“

„А за што се ти томе радујеш, Ђоко?“ запитаће га отац.

„А зар се ти не радујеш?“ одговори Ђока. „Та сад ће ваљда бити вино од себе хладно, па га нећеш морати у ладјоници ладити.“

Мати. Иди, синс, купи ми један лимун у дућану; али бирај који нема дебелу кору.

Син. (У дућану). Дајте ми један лимун, али који има мршаву кору.

Извео учитељ децу у шуму, па им ту показивао разво биље и дрва, и казивао им како се које зове.

Учитељ. А ово дрво, децо, ово се зове јавор.
Милан. А зар има и дрво јавор.
Учитељ. Па да шта си ти мислио.
Милан. Ја сам мислио да је Јавор само лист.

Чика. Кад ти имаш три лутке, а свака лутка има по две руке, колико је то свега рука?

Анка. Пет.

Чика. Није него још што. Пази шта говориш!

Анка. Па јесте, веруј. Загоркина је рука већ давно отпала; а још је нисмо залепили.

Путовао мој пријашко из Новог Сада у Сентомаш. Ш њиме је била и његова мала кћи Даринка. Кад су били код Сирига, запитаће Даринка оца свога, чија је ова земља.

Отац. То је земља новосадског владике. Ту има четир иљаде ланаца.

Даринка се мало замисли, па онда опет запита: а шта је тај владика скривио, кад има толико ланаца?

(Отац јој није ништа одговорио. Јер деца не морају све знати.)

Слатка Вилма (није Српкиња, па за то јој не замерите имену) лежала је у великим богињама. Кад је већ опасност прешла била, онда смо се мало и нашалили ш њоме; а та шала даде њој повода да заиште огледало. Ми јој дадосмо што је искала. Она се погледи, сневесели се, и рече: Нате, носите, није лепо огледало!

Рече мати: Ево ти, Јованка, једна јабука, па је поштено подели са својим брацом.

„А шта је то поштено поделити?“ запита Јованка.

„То је то, да браци даш више него себи.“

„Знаш шта мати, ја ћу дати целу јабуку браци, па нека је он са мном поштено подели.“

— Јелте, Чико, шта је то „ру“? Деца ми у школи све кажу „киб ру.“

— „Ру“ значи мир. А кад кажу „гиб ру;“ то значи: дај ми мира.

— Аха, дакле „ру“ то је мир!

— А да шта си ти мислила да је?

— Ја сам мислила да је то крава.

Један мали дебелко имао је обичај кад се ноћу пробуди, да иште јести. — Мати га је за то карала, и једаред му рече:

— Јдеро једна, како би ти ноћу јео! Јеси-ли видео мене кад год да ноћу једем.

— Па ти и не можеш ноћу јести, мамице.

А за што, да не би могла и ја ноћу јести?

— Јер ти у вече извадиш зубе.

Је-ли, отац, је-ли лав заиста цар свију животиња?

Отац не имајући каде да му много разлаже, рече у кратко да јесте.

— Па шта ће радити лав онда, кад животиње прогласе републику?

Перица се најрадије играо коња. И заиста тако је вешто знао рзати, главу кривити, ноге бацати, — баш се видело да му је то пасија.

Једаред у школи рече му учитељ:

— Море Перо, ти не знаш лекцију.

— А зашто не знаш?

— Е, е, — ја знам за што; ал не смем да вам кажем.

— Но слободно ми реци, — за што ниси научио лекцију?

— Е, ја баш нисам хтео да научим.

— А зашто?

— Е, — кад не знам лекцију, ви ми онда кажете, да сам коњ. — А ја водем кад ми кажете да сам коњ.

 Понављам негдашњу молбу сваком, који се радо бави децом, да ми оваки бележака што више шаље. Где год има деце и њихових пажљивих посматрача, ту ће се наћи много, што је вредно да се прибележи за карактеристику дечијег света. А то ће занимати сваког, — бар треба да га занима.

Ј. Ј.

Колико једе Гаврина љуба.

(Статистиком помешана љубавна приповетка.) по мађарском од

Емила Јовановића.

Јелица спада, као што јој и име казује, у нежнији спол.

Осим својих 17 цветних година имала је и једног младожењу од 25 година. То не треба тако разумети, као да има већ 25 година, од како је тај исти њен младожења, него да је баш он сам — младожења — имао 25 година.

Гавра — тако се звао тај младожења од 25 година — имао је једно знатно својство, био је страстан статистичар; увек се најрадије бројевима забављао.

Ко неби познавао његов знатан статистични рачун, у ком је он доказао, да у Европи по свима трговинама и у кућама појединих људи има свега 46.763, 651 кишобрана и кад би све те кишобране један на другог везати могли, па кад би се они тако у једно уже претворили, ала би то дугачко уже било!?

Таки је научен човек био тај Гавра од 25 година, младожења Јелицин, која је имала тек 17 година — т. ј. молићу! немогу га више звати јелициним младожењом, јербо је ту титулу пређашњег месеца, једно лепе вече изгубио.

Баш то и хоћу да вам приповедим, како је ту лепу титулу изгубио.

Даклем као што сам већ горе у 14 речи значао, лепо је вече било. Гавра је код Јелице ве-

черао, а после вечере сишли се обоје у јеличин врт да мало тихо „фантазирају.“

Грозно лепо вече беше. Цвеће је слатким мирисом осуло чист вечерњи ваздух и осим лајања 478 вашака, гробна тишина владала је у околини.

Гавра који је имао 25 година и Јелица, која тек 17, мирно су гледали — од статистике још неизбројане звезде на небу, несуду ни речце проговорили а и то су врло лагано казали.

Наједаред извуче Гавра, који је имао 25 година, из џепа парче артије и писаљку.

Шта ће сад? Ваљда стихове да пише? Јест, јест, сигурно какву сентименталну оду на Јелицу, која је имала тек 17 година, на њене ружичасте усне, које сада тако пола отворене, врло личе на пупољак од руже. Треба ли лепше теме за песника?

Све је то и сама Јелица (од 17 год.) у себи мислила и сретним осмејком је гледала, како брзо лети писаљка у руди њеног младожење (од 25 год.) преко артије, ма да је већ прилична помрчина била.

Све брже — све журније пише — ох! како се занео!

Наједаред стане, замисли се, други крај писаљке притисне на врх носа (свог, не на јеличин нос) и сад се окрене својој у сретним сањаријама живећој заручници (од 17 год.) и запата ју.

— Бога ти, душице, колико вина попијеш ти обично на дан?

Јелица (од 17 год.), која је још пре неколико редака тако слатко „фантазирала,“ сасвим пребледи на ово неискazано прозаично питање.

— Три децилитера! — шапне, да се једва чуло.

Гаврина (од 25 год.) писаљка брзо претрчи преко артије.

После мало времена опет проговори он:

— Слатка душице, зацело ће те „интересирати,“ колико се јестиво тих 17 година твог драгог живота измеђ твојих ружичастих усана прошетало.“

Јелица (од 17 год.) поцрвени свом стидљивошћу, којом једна девојчица од 17. година располаже, чак до врха ружичастих ушију и руком му казује да престане.

— Али Гавро, шта ти пада на ум?

— Знаш, златна моја мицушко, статистика је чудна наука, која ће одма и тебе изненадити. Дакле слушај само: сваки 17 година потрошиш т. ј. поједеш ти 5 волова, 12 јагањаца, 227 пилића, 203 патке, 27 гусака, 80 голубова, 824 врабаца и других ситних птица, 1213 риба, 8120 јаја, 180 сатљика пасуља, 172 сатљика сочива, 158 грашка, 38 сира, 132 зеца, 89 разних дивљачина, 29 џака брашна за лебац, 11 џака финога брашна, 37 џака кромпира, 22 акова вина, 68 акова воде и 16 центи разне ситнине. Осем тога....“

— Доста, доста господине! — викне узрујано Јелица (од 17 год.) кад је место очекиване сентименталне оде овај грозни „шпајзетл“ чула.

Затим скочи и без једне речице остави Гавру (од 25 год.) с његовом статистиком самог.

Гавра се страшно чудио, да има и таковог створења, које се не чуђи узвишености статистичне науке.

Климајући главом пође кући, незаборавивши избројати, колико корачаја има до куће.

Али још већма се чудио, кад је сутра дан једно писамце примио, у ком му Јелица (од 17 год.) у кратко јавља, да таковог грозно прозаичног човека неће више ни да познаје!

Још и данас се чуђи, да има људи, који у статистици нису у стању наћи и појезије.

Ћира. Шта је сада најважније у свету?

Спира. Ваљда адресе хрватског и мађарског сабора.

Ћира. Ниси погодио.

Спира. Па ваљда смрт Хајмерлова?

Ћира. Није ни то.

Спира. Па можда „Указ“ Јџе Живковића?

Ћира. Није.

Спира. Та немој ме више мучити, него ми реци!

Ћира. Данас је у Европи најважнији случај то, што је ово последњи број „Стармалог“ за ову четврт, па треба да се обнови претплата.

Спира. Акурат! Па ево ти 1 ф. за ову последњу четврт, уштедио сам и онако синоћ лепо крајцару, јер нисам ишао да се картам, па пошљи, молим те, администрацији.

Новије књиге.

Из Далмације по „ходочашћу“. У Новоме Саду. Издање књижаре Луке Јоцића и др. 1881.

Гледстонов пријем. Српске адресе. Са гледстоновом сликом Чист приход намењен је подизању споменика Божићу Петрановићу. У Задру Печатња Ивана Водицке 1881.

Шала и сатира од Абуказема. Свеска прва. Издање књижаре Луке Јоцића и друга. У Н. Саду 1881 цена 40 н

Ово је

! ПОСЛЕДЊИ БРОЈ „СТАРМАЛОГ“ !

(за ову четврт). Ко жели да „Стармали“ и од сада излази, нека нам пошаље за идућу четврт:

1 фор

(Тoliko би, уверени смо, многи радо дали, да „Стармали“ више не излази). Сад ми само чекамо, да видимо које ће публике бити више: или оне, што желе да лист и даље излази, те која нам пошаље по 1 фор., или пак оне, која не жели да излази, пак ћемо се по томе владати.

Администрација.

ПРВИ КАЛЕНДАР ЗА 1882**ЦАРИЋ**

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА

за 1882

изишао је из штампе

и може се добити у потписаној штампарији поједини комад 20 новч. 100 комада 11 фор. за готов новац, као и у комисију са књижеварским рабатов.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА
у Новом Саду.**СРБАДИЈА.**

ЧАСОПИС ЗА ЗАБАВУ И ПОУКУ.

УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН ЂУРЧИЋ.

Свеска осма доноси ове чланке: 1. По Швајцарској. Путничка писма из год. 1863. Од Ђорђа С. Симића. Шесто писмо 2. Умилта. Новела од Уиде. Превео Милан Ђ. Глишић. 3. Дар и ударје. Од Николе Ђурића. 4. Золтан Карпатија Роман Мавра Јокајије. С мађарског превео Ђорђе Поповић. 5. Из науке о језику. Од Јована Бошковића 6. Приче мудрих људи. За српску омладину уредио Атанасије Николић 7. Како постаје помрачење. Од Ђ. М. Станојовића. 8. Историја српског народа. Нависао Венијамин Калаји. С мађарског превео Гаврило Витковић (Продужење.) 9. Листак: Омладинске скупштине — Библиотека за народ. — Практична предавања. — Просветни Савет. — Споменик И. Гундулићу — „Сарајевски лист“ и „Босиљак херцеговачки“. — В. Макушев. — Нове слике. — Колико има Срба у Аустро-Угарској?

СРБАДИЈА доноси: песме, приповетке и приче из народног живота, путничке црте, новеле, романи и разне поучне чланке.

„Србадија“ излази у месечним свескама од шест табака а стаје за Аустро-Угарску, Босну, Херцеговину и Црну Гору „Србадија“ годишње 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт 1 ф. а. вр. Ради олакшице шаље се претплата из тих крајева, у плаћеном писму или поштанском упућеницом, на ову адресу: „Администрацији Србадије“ у Земун (Administration der „Srbadija“, Semlin). За Русију Француску, Турску, Бугарску и Румунију цена је листу 12 динара.

Сваки претплатник нашега часописа добиће у току године уз незнатну доплату једну уметнички израђену слику као премију. — Ко скупи десет претплатника на „Србадију“ тај добија „Србадију“ бесплатно, а ко скупи пет добија лист у пола цене.

Претплата се прима непрестано. Све свеске, које су до сад изашле, могу се још добити.

УРЕДНИШТВО „СРБАДИЈЕ“

ТРАЖИ СЕ 30 ПРИМЕРАКА „СТРАЖЕ“

свеске прве.

Коме је за продају, нека пошаље у кретоплету потписаној штампарији, која ће за сваки чист и цео примерак платити 1 ф. а. врд.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА,
у Н. Саду.**ОГЛАСИ**

Част нам је н. т. публици Новог Сада и околине на значење ставити, да смо наш

Фотографски завод

под фирмом

КЕНИГ И СИНГЕР

отворили 1. јуна н. н. у сада Стефановићевој кући одмах до Шнајдеровог хотела, и да смо га зарад удобности публике снабдели са свима у ову струку спадајућим реkvизитима и особитом удобношћу. Ослањајући се на многогодишње у ту- и иноземству набављено искуство, што смо га стекли у току нашег рада, бићемо с особитим обзиром на вештачки укусу н. т. публике вазда готови, да све нами достављене налоге савесно, тачно и сасма брзо изведемо, како би тиме свима на нас стављеним захтевима по поднесеним жељама за доста учинили, и у свако доба оправдали поклањено нам цењено поверење; зарад укусне израде слика-набавили смо себи најновије енглеске и француске апарате и декорације, и трудићемо се вазда, да задобијемо потпуно задовољство пошт. публике. Препоручујући наш са свима удобностима снабдевен завод благонаклоности н. т. публике молимо да би имали доброту што обилатије потпомоћи ово наше са знатним материјалним жртвама скопчано подузеће а ми обећавамо у напред, да ћемо тачном и савесном послугом у свако доба оправдати ову благонаклоност.

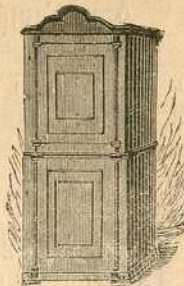
Нови Сад јула 1881.

С поштовањем

9—18

КЕНИГ и СИНГЕР**КАСЕ**по најновијој американској
системисигурне од ватре и харе
из фабрике**ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА**

У БЕЧУ

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени знатно јефтиније. — Наручбине прима и од правља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

21—30